

Komunike Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira*

Politički direktori Upravnog odbora Vijeća za provedbu mira (*Peace Implementation Council – PIC*) sastali su se putem video-linka 1. i 2. juna 2021. godine kako bi razmotrili stanje provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir, koji i dalje predstavlja temelj za stabilnu, sigurnu i prosperitetnu Bosnu i Hercegovinu (BiH). Upravni odbor PIC-a podsjetio je sve strane na njihovu obavezu da u potpunosti poštuju Mirovni sporazum, sve njegove anekse i odluke visokog predstavnika. Upravni odbor je još jednom potvrdio svoje neupitno opredjeljenje za teritorijalni integritet i temeljnu strukturu BiH kao jedinstvene i suverene države, koja se sastoji od dva entiteta. Upravni odbor je ponovio da entiteti nemaju pravo na otcjepljenje od BiH i da oni pravno postoje samo na osnovu Ustava BiH. Upravni odbor je podsjetio vlasti u BiH da je Ustav BiH sastavni dio Općeg okvirnog sporazuma za mir i da su odluke Ustavnog suda BiH konačne i obavezujuće i moraju se provoditi. Upravni odbor je još jednom potvrdio svoju punu podršku visokom predstavniku u osiguranju punog poštivanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i provođenju njegovog mandata u skladu sa Aneksom 10 i odgovarajućim rezolucijama Vijeća sigurnosti UN-a, što ostaje nepromijenjeno. Upravni odbor je podvukao da međunarodna zajednica i dalje zadržava potrebne instrumente za osiguranje provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir. Naglasio je potrebu za punom implementacijom programa 5+2, što je i dalje uvjet za zatvaranje Ureda visokog predstavnika.

Na sjednici održanoj u junu 2020. godine, Upravni odbor PIC-a pozdravio je inicijativu Predsjedništva BiH da predvodi reforme koje imaju za cilj ispunjavanje 14 ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije kako bi se krenulo dalje na putu članstva BiH u EU. Građani BiH očekuju da njihovi lideri usmjere energiju na ostvarenje osnovnih, ali ipak značajnih reformi u oblasti ekonomije, vladavine prava i izbornog procesa u toku ove godine, te na prevazilaženje situacije uzrokovane Covidom-19 što je ključno za dobrobit građana i ekonomski oporavak.

Uprkos stalnim pozivima da se tekuća godina, kao godina u kojoj nema izbora, iskoristi za provedbu i ubrzanje dogovorenih reformi u BiH, skoro polovina 2021. godine prošla je bez značajnijih pozitivnih ostvarenja.

Upravni odbor PIC-a je kontinuirano pozivao vlasti BiH da postignu sporazum o ograničenoj ustavnoj i izornoj reformi, time rješavajući presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Sejdić/Finci* i srodnim predmetima koji se odnose na uklanjanje diskriminacije. U procesu izborne reforme, odluke Ustavnog suda BiH koje se odnose na izbore moraju biti uzete u obzir. Upravni odbor PIC-a pozdravio je osnivanje interresorne radne grupe kojom se pokreće već uveliko zakašnjeli institucionalni proces sveobuhvatnog rješavanja brojnih manjkavosti izbornog okvira, kako bi budući izbori bili slobodniji, pravičniji i usklađeniji sa EU i međunarodnim standardima. Upravni odbor PIC-a podvukao je potrebu za aktivnim angažmanom svih lidera iz cjelokupnog političkog spektra i civilnog društva, kao i Centralne izborne komisije, kako bi ove reforme bile uspješne.

Upravni odbor PIC-a je također kontinuirano pozivao vlasti BiH da provedu reforme koje se odnose na vladavinu prava i borbu protiv korupcije, koje su ključni dio procesa pristupanja EU i zadobijanja povjerenja građana, uključujući i donošenje amandmana na Zakon o visokom sudskom i tužilačkom vijeću (VSTV) i Zakon o javnim nabavkama, te novi zakon o sukobu

interesa.

Upravni odbor PIC-a je, međutim, posvjedočio da su se neki politički lideri fokusirali i upuštali u razdoran i destruktivan diskurs kojim se samo odvraća pažnja sa pitanja koja su od istinskog značaja i građanima uskraćuje mogućnost da dobiju adekvatne usluge i izgleda za bolju budućnost. Takav je bio slučaj sa bespredmetnom retorikom i aktivnostima koje su se odnosile na takozvano „mirno razdruživanje“ BiH, što je bio fokus nedavno usvojenih zaključaka Narodne skupštine Republike Srpske (RS). Upravni odbor PIC-a pozvao je političke lidere u BiH da obustave daljnje rasprave i aktivnosti u tom pogledu. Retorika kojom se osporava postojanje entiteta RS, zagovaraju dalje teritorijalne podjele zemlje ili spominje mogućnost rata također je destabilizirajuća i neprihvatljiva.

Pored toga, Upravni odbor PIC-a izrazio je zabrinutost zbog kontinuiranog veličanja osuđenih ratnih zločinaca, negiranja presuda za genocid i ratne zločine, kao i drugih aktivnosti kojima se izazivaju podjele te podriva međusobno povjerenje i pomirenje, koji su neophodni za izgradnju bolje budućnosti za sve u BiH. Upravni odbor PIC-a podržava sve napore lidera i građana BiH da se uključe u dijalog i konkretne korake na promoviranju povjerenja i pomirenja, te poziva sve lidere da prestanu sa retorikom i potezima koji vode podjelama. Upravni odbor PIC-a poziva bh. lidere da zajedno odaju počast svim poginulim i preživjelim žrtvama rata, kao temelj za mirnu budućnost.

Upravni odbor PIC-a primio je k znanju pozitivne pomake, uključujući provedbu rezultata izbora u Mostaru kroz formiranje Gradskog vijeća i usvajanje budžeta. Upravni odbor PIC-a sastao se s gradonačelnicima Sarajeva, Banjaluke i Mostara i rukovodstvom Vlade i Skupštine Brčko Distrikta, te je impresioniran njihovom opredijeljenošću da na prvo mjesto stave pružanje javnih usluga, transparentnost upravljanja i ostvarenje potencijala svojih zajednica izgradnjom povjerenja, razvojem infrastrukture i rastom privatnog sektora. Upravni

odbor PIC-a naveo je napredak koji je u tim oblastima postignut u Brčko Distriktu kao dokaz da su ovi ciljevi ostvarivi u BiH uz dovoljno angažmana i političke volje.

Upravni odbor PIC-a izrazio je razočarenje nedostatkom opredijeljenosti za reforme kojima se jačaju fiskalna transparentnost i stabilnost, promovira jedinstven ekonomski prostor i jača lokalna ekonomija, između ostalog i u okviru proširenog aranžmana Međunarodnog monetarnog fonda (*Extended Fund Facility* – EFF) koji je zatražila BiH. Upravni odbor PIC-a ponovio je da je ključna komponenta tih napora da se osigura kontinuirano adekvatno finansiranje i nesmetano funkcioniranje institucija BiH te pozvao na usvajanje budžeta na državnom nivou za 2021. godinu koji će institucijama BiH omogućiti da zadovolje potrebe i ispune svoje obaveze.

Upravni odbor PIC-a pozvao je vlasti BiH – njene političke i institucionalne lidere, da se bez daljnjeg odlaganja pozabave sljedećim prioritetima:

- Da pristupe rješavanju 14 ključnih prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije.
- Iskoriste 2021. godinu, kao neizbornu godinu, za provođenje ograničene ustavne i izborne reforme, provođenjem presude u predmetu Sejdić-Finci i drugih presuda Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP) koje se odnose na izbore, a još uvijek nisu provedene, neke od njih već duže od jedne decenije. Da u procesu izborne reforme uzmu u obzir odluke Ustavnog suda BiH, te preporuke OSCE/ODIHR-a, GRECO-a i Venecijanske komisije o integritetu izbora. Da se u procesu izborne reforme uzdrže od poduzimanja zakonodavnih ili političkih koraka koji bi otežali provođenje presuda ESLJP ili vodili daljnjim podjelama.
- Poduzmu konkretne korake na svim političkim nivoima za pomirenje u BiH, uključujući i održavanjem zajedničkih komemoracija.
- Rade na unapređenju stabilnosti i otpornosti fiskalnog,

ekonomskog i finansijskog sektora, između ostalog i putem reformi koje se predlažu u okviru proširenog aranžmana MMF-a. Usvoje budžet na državnom nivou za 2021. godinu.

- Okončaju formiranje vlada i imenovanja na upražnjena mjesta na svim nivoima vlasti, uključujući i sudije Ustavnog suda FBiH.
- Poboljšaju koordinaciju i saradnju između svih nivoa vlasti u borbi protiv pandemije Covid-19 i ublažavanju njenih posljedica. Unaprijede programe vakcinacije i mjere jačanja zdravstvenog sistema.
- Jačaju saradnju između svih nivoa vlasti, osiguraju dovoljno sredstava i izgrade sistem upravljanja migracijama i azilom kako bi se migracijama i sigurnošću granica upravljalo kao isključivom nadležnošću države. Oba entiteta trebala bi ravnomjerno dijeliti odgovornost za ispunjavanje humanitarnih obaveza u smislu smještaja migranata.

Upravni odbor PIC-a pozdravio je imenovanje gospodina Christiana Schmidta za novog visokog predstavnika i izrazio mu punu podršku u jačanju stabilnosti u BiH tako što će osigurati dosljednu provedbu civilnih aspekata Općeg okvirnog sporazuma za mir. Upravni odbor PIC-a pohvalio je sadašnjeg visokog predstavnika, gospodina Valentina Inzka, za izvanredan rad koji su on i njegov tim uradili na stabilnosti i razvoju BiH.

Sljedeći sastanak Upravnog odbora PIC-a bit će održan 7. i 8. decembra 2021. godine.

* Ruska Federacija se ne slaže sa ovim Komuniqueom.